

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. О.
СУХОМЛИНСЬКОГО**

Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Кузнецова О. А.
28 серпня 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ У СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 016 Спеціальна освіта

016.01 Логопедія

Освітньо-професійна програма Логопедія. Спеціальна психологія

Миколаїв - 2020

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти Савінова Наталія Володимирівна.

Рецензент: Пахомова Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка

Програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної освіти

Протокол від «26» серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри спеціальної освіти

 Савінова Н. В.

Програму погоджено з гарантом ОП (Логопедія. Спеціальна психологія)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету педагогіки та психології

Протокол від «26» серпня 2020 року №1

Голова навчально-методичної комісії

 Чугуєва І.Є.

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол «28» серпня 2020 року №11

Голова навчально-методичної комісії університету

 Кузнецова О.А.

Анотація. Актуальність дисципліни визначається: необхідністю впровадження інтеграційних процесів у системі освіти; необхідністю формування професійної компетентності фахівця спеціальних закладів освіти; організацію навчально-виховного процесу у сучасних закладах освіти мають забезпечувати спеціалісти з високим рівнем професійної підготовки, провідною складовою діяльності яких є мобільність та вміння адаптуватися в мінливих умовах сьогодення. Під час вивчення дисципліни у студентів формуються знання, уміння і навички щодо вибору основних технологій викладання корекційної педагогіки та спеціальної психології в освітніх закладах I-II та III-IV рівнів акредитації; забезпечується готовність до застосування у практиці викладання корекційної педагогіки у ЗВО активних, інтерактивних, інноваційних методів та засобів навчання.

Ключові слова: корекційна педагогіка, спеціальна психологія, інклюзивна освіта, олігофренопедагогіка, система вищої спеціальної освіти.

Abstract. The relevance of the discipline is: the need to implement integration processes in the education system; the need to form the professional competence of a specialist in special educational institutions; The organization of the educational process in modern educational institutions should be provided by specialists with a high level of professional training, the leading component of which is mobility and the ability to adapt to the changing conditions of today. During the study of the discipline students develop knowledge, skills and abilities to choose the basic technologies of teaching special pedagogy and special psychology in educational institutions of I-II and III-IV levels of accreditation; readiness for application in practice of teaching special pedagogy in higher education institutions of active, interactive, innovative methods and means of training is provided.

Key words: special pedagogy, special psychology, inclusive education, oligophrenic pedagogy, system of higher special education

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Менеджмент у спеціальній освіті» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» за освітньо-професійною програмою «Логопедія. Спеціальна психологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: закони, закономірності, принципи сучасної організації, управління та контролю в спеціальній школі.

Міждисциплінарні зв'язки: знаходять своє відображення в завданнях, змісті, методах, формах та принципах організації та управління спеціальною освітою в Україні. Але особливо це стосується змісту навчального курсу, який вимагає знання спеціальної педагогіки, історії педагогіки, основ інклюзивного навчання.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1. 1. Мета озброїти студентів знаннями про систему спеціальної освіти в Україні та зарубіжжя, ознайомити з прийомами та методами організації, управління та контролю в спеціальній школі.

1. 2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоїти принципи управління системою спеціальної та інклюзивної освіти в Україні;
- вивчити пріоритетні напрямки розвитку спеціальної та інклюзивної освіти в Україні та основи керівництва спеціальними навчально-виховними закладами;
- ознайомитись з основними формами контролю в спеціальній школі відповідно до структури спеціальної та інклюзивної освіти в Україні та організувати і спрямовувати навчально-методичну роботу в спеціальній школі.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати отримані знання в галузі спеціальної та інклюзивної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.

ПРН 2. Організувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку;

ПРН 3. Вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.

ПРН 6. Організувати колектив дітей з порушеннями психофізичного розвитку та інтегрованого колективу; здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклюзивного класу.

ПРН 9. Співпрацювати з батьками дітей, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, вчителями, вихователями) систематично підвищувати свою кваліфікаційну компетентність.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Особистісні:

ЗК-1.1. Світоглядна компетентність. Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності

ЗК-1.2. Морально-етична компетентність. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися

принципів педагогічно етики(професійної етики вчителя початкової школи), (знання основних моральних норм, етичних та етикетних правил; досвід дотримання набутих моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній діяльності).

ЗК-1.7. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє ефективності корекційно-реабілітаційного процесу, розвитку й саморозвитку особи порушеннями психофізичного розвитку, творчому підході до корекційно-реабілітаційного навчально-виховного процесу в спеціальних і загальноосвітніх закладах. Здатність оцінювати результати корекційно-педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності корекційного процесу в закладах Міністерства освіти і науки, Міністерства охорони здоров'я і Міністерства праці та соціальної політики; здатність до корекційно-педагогічної і навчально-реабілітаційної рефлексії

ЗК-3.1. Комунікативна компетентність. Здатність спілкуватися державною мовою та володіння необхідним лексичним мінімумом іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології.

ЗК-3.2. Дослідницько-праксеологічна компетентність. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Знання основних методів наукового пошуку; вміння узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел, оформлювати і презентувати результати наукової діяльності відповідно вимог в процесі корекційно-педагогічної діяльності.

ЗК-3.4. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій, невербальних засобів комунікації з урахуванням психофізичного порушення дитини для розв'язання корекційних і комунікативно- мовленнєвих задач у професійній діяльності фахівця-дефектолога, вихователя, асистента вчителя й у повсякденному житті.

II. Фахові:

ФК.-1 Теоретико-методологічна. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності).

ФК.-3 Комунікативно-педагогічна. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування; здатність налагоджувати продуктивну професійно-корекційну і навчально-реабілітаційну взаємодію, суб'єкт-суб'єктну комунікацію.

ФК.-4 Проектувальна. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації, вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх та спеціальних закладах освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК.-5 Організаційна (відповідно до нозології) Здатність до застосування знань основних правил організації корекційного, навчально-реабілітаційного процесів; вміння раціонально організувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно

контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій.

ФК.-6. Психологічна компетентність (відповідно нозології). Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дитини як суб'єктів корекційно-освітнього і навчально-реабілітаційного процесів на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку і дизонтогенезу. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, спеціально-психологічна, нейроконсультативна, нейрокорекційна, нейропсихологічна, психолінгвістична тощо.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Наукові основи управління закладами спеціальної освіти. Принципи управління спеціальними закладами освіти.

Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом спеціальної освіти.

Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.

Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.

Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі спеціальної освіти.

Тема 6. Передовий педагогічний досвід.

3. Рекомендована література Базова

1. Дмитриченко М.Ф., Хорошун Б.І., Язвінська О.М., Данчук В.Д. Вища освіта: Болонський процес: Навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2006. – 440 с.
2. Закон України "Про загальну середню освіту" / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. – Харків: Основа, 2004. – 4.1. – С. 61-68.
3. Закон України "Про освіту" / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. - Харків: Основа, 2004. - Ч. 1 (ст. 6; розділ II). - С. 28, 38-47.
4. Інструкція про організацію та діяльність гімназії // Інф. зб. Міносвіти України. - 1996. - № 1-2. - С. 49-53.
5. Інструкція про організацію та діяльність ліцею // Інф. зб. Міносвіти України. - 1996. - № 1-2. - С. 57-61.
6. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) / Нормативно-правове забезпечення освіти: У4ч. — Харків: Основа, 2004. — 4.1. — С. 6-15.
7. Левченко Т.І. Європейська освіта: конвергенція та дивергенція. — Вінниця: "Нова книга", 2007. - 656 с.
8. Модернізація вищої освіти України та Болонський процес: Матеріали до першої лекції / Уклад. М.Ф.Степко, Я.Я.Болубаш, К.М.Левківський, Ю.В.Сухарніков; відп. ред. М.Ф.Степко. - К., 2004. — 24 с.
9. Національна доктрина розвитку освіти / Нормативно-правове забезпечення освіти: Уч. - Харків: Основа, 2004. - Ч. 1. - С. 11-16; 19-23.
10. Положення про загальноосвітній навчальний заклад / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. — Харків: Основа, 2004. — Ч. 1. — С. 89-106.

Допоміжна

11. Василюк А., Пахацінський Р., Яковець Н. Сучасні освітні системи: Навчальний посібник. — Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ, 2002. - С. 10-20; 43-55; 126-136.
12. Галус О.М., Шапошнікова Л.М. Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. — К.: Вища школа, 2006. - С. 96-121.
13. Матвієнко О.В. Стратегії розвитку середньої освіти у країнах Європейського Союзу: Монографія. — К.: Ленвіт, 2005. — С. 112-125.

14. Микаберидзе Г.В. США — Яггония: чья школа лучше? // Педагогика. — 1995. - № 1. С. 83-88.
15. Левченко Т.і. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах: Монографія. — Вінниця: Нова Книга, 2002. — 512 с.
16. Никандров Н.Д. Школьное дело в США: Перспективы 2000 г. // Советская педагогика. - 1991. -№ 11-12. - С. Ш-114.
17. Ніколаєнко С.М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. -К.: Знання, 2006. - С. 211-228.
18. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка. - Суми: СДПУ, 1999. - С. 70-108.
19. Сбруєва А.А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англосовітських країн контексті глобалізації (90-і рр. ХХ — початок ХХІ ст.). —Суми: Козацький вал, 2004. — 500 с.
20. Соловей М. І., Хей Т.А. Середня освіта С ША: історичний розвиток та сучасні проблеми.- Суми: Наука, 1998. — 44 с.
21. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. — К.: Академввдав, 2003. - С. 284-298.
22. Традиции и альтернативы в средней и высшей школе: по странам и континентам: Учеб. пособие/Под общ.ред. Т.В.Цыриловой – Курск: Узд-во РОСИ, 2001. (188 с.) С. 6-12; 78-81; 165-178.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: контрольна робота, усне опитування, творчі роботи, наукові статті; перевірка конспектування лекцій, першоджерел, виконання індивідуальних завдань та самостійних робіт, захист проектів.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. О.
СУХОМЛИНСЬКОГО**

Факультет педагогіки та психології
Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Кузнєцова О. А.

28 серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ У СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 016 Спеціальна освіта

016.01 Логопедія

Освітньо-професійна програма Логопедія. Спеціальна психологія

2020-2021 навчальний рік

Розробник: Савінова Наталія Володимирівна, завідувач кафедри спеціальної освіти,
доктор педагогічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри спеціальної освіти

Протокол від «26» серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри спеціальної освіти

 Савінова Н. В.

Анотація. Актуальність дисципліни визначається: необхідністю впровадження інтеграційних процесів у системі освіти; необхідністю формування професійної компетентності фахівця спеціальних закладів освіти; організацію навчально-виховного процесу у сучасних закладах освіти мають забезпечувати спеціалісти з високим рівнем професійної підготовки, провідною складовою діяльності яких є мобільність та вміння адаптуватися в мінливих умовах сьогодення. Під час вивчення дисципліни у студентів формуються знання, уміння і навички щодо вибору основних технологій викладання корекційної педагогіки та спеціальної психології в освітніх закладах I-II та III-IV рівнів акредитації; забезпечується готовність до застосування у практиці викладання корекційної педагогіки у ЗВО активних, інтерактивних, інноваційних методів та засобів навчання.

Ключові слова: корекційна педагогіка, спеціальна психологія, інклюзивна освіта, олігофренопедагогіка, система вищої спеціальної освіти.

Abstract. The relevance of the discipline is: the need to implement integration processes in the education system; the need to form the professional competence of a specialist in special educational institutions; The organization of the educational process in modern educational institutions should be provided by specialists with a high level of professional training, the leading component of which is mobility and the ability to adapt to the changing conditions of today. During the study of the discipline students develop knowledge, skills and abilities to choose the basic technologies of teaching special pedagogy and special psychology in educational institutions of I-II and III-IV levels of accreditation; readiness for application in practice of teaching special pedagogy in higher education institutions of active, interactive, innovative methods and means of training is provided.

Key words: special pedagogy, special psychology, inclusive education, oligophrenic pedagogy, system of higher special education

1. Опис навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію.	Спеціальність: 016 Спеціальна освіта	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 6 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: магістра	Лекції	
		Практичні, семінарські	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		16 год	
		Лабораторні	
		14 год	
		Самостійна робота	
		60 год	
		Вид контролю: екзамен	

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (33%/67%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>заочна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію.	Спеціальність: 016 Спеціальна освіта	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	2-й
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь: магістра	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		6 год	
		Лабораторні	
		4 год	
		Самостійна робота	
		80 год	
		Вид контролю: екзамен	

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 10 год. – аудиторні заняття, 80 год. – самостійна робота (11%/89%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: вивчення курсу теоретичних знань з предмету, що забезпечує професійну підготовку та формування у студентів професійних знань про систему спеціальної освіти в Україні та зарубіжжя, ознайомити з прийомами та методами організації, управління та контролю в спеціальній школі.

- *Завдання курсу:* засвоїти принципи управління системою спеціальної та інклюзивної освіти в Україні;

- вивчити пріоритетні напрямки розвитку спеціальної та інклюзивної освіти в Україні та основи керівництва спеціальними навчально-виховними закладами;

- ознайомитись з основними формами контролю в спеціальній школі відповідно до структури спеціальної та інклюзивної освіти в Україні та організувати і спрямовувати навчально-методичну роботу в спеціальній школі.

Передумови для вивчення дисципліни: знання та уміння з наступних дисциплін: корекційна педагогіка з основами спеціальної дидактики, спеціальна психологія та психодіагностика, логопсихологія, методи відбору дітей з особливими освітніми потребами у спеціальні освітні заклади

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати отримані знання в галузі спеціальної та інклюзивної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.

ПРН 2. Організувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку;

ПРН 3. Вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.

ПРН 6. Організувати колектив дітей з порушеннями психофізичного розвитку та інтегрованого колективу; здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклюзивного класу.

ПРН 9. Співпрацювати з батьками дітей, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, вчителями, вихователями) систематично підвищувати свою кваліфікаційну компетентність.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Особистісні:

ЗК-1.1. Світоглядна компетентність. Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності

ЗК-1.2. Морально-етична компетентність. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічно етики (професійної етики вчителя початкової школи), (знання основних моральних норм, етичних та етикетних правил; досвід дотримання набутих моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній діяльності).

ЗК-1.7. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє ефективності корекційно-реабілітаційного процесу, розвитку й саморозвитку особи порушеннями психофізичного розвитку, творчому підході до корекційно-реабілітаційного навчально-виховного процесу в спеціальних і загальноосвітніх

зкладах. Здатність оцінювати результати корекційно-педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності корекційного процесу в закладах Міністерства освіти і науки, Міністерства охорони здоров'я і Міністерства праці та соціальної політики; здатність до корекційно-педагогічної і навчально-реабілітаційної рефлексії

ЗК-3.1. Комунікативна компетентність. Здатність спілкуватися державною мовою та володіння необхідним лексичним мінімумом іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології.

ЗК-3.2. Дослідницько-праксеологічна компетентність. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Знання основних методів наукового пошуку; вміння узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел, оформлювати і презентувати результати наукової діяльності відповідно вимог в процесі корекційно-педагогічної діяльності.

ЗК-3.4. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій, невербальних засобів комунікації з урахуванням психофізичного порушення дитини для розв'язання корекційних і комунікативно-мовленнєвих задач у професійній діяльності фахівця-дефектолога, вихователя, асистента вчителя й у повсякденному житті.

II. Фахові:

ФК.-1 Теоретико-методологічна. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності).

ФК.-3 Комунікативно-педагогічна. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування; здатність налагоджувати продуктивну професійно-корекційну і навчально-реабілітаційну взаємодію, суб'єкт-суб'єктну комунікацію.

ФК.-4 Проектувальна. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації, вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх та спеціальних закладах освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК.-5 Організаційна (відповідно до нозології) Здатність до застосування знань основних правил організації корекційного, навчально-реабілітаційного процесів; вміння раціонально організовувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій.

ФК.-6. Психологічна компетентність (відповідно нозології). Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дитини як суб'єктів корекційно-освітнього і навчально-реабілітаційного процесів на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку і дизонтогенезу. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, спеціально-психологічна, нейроконсультативна, нейрокорекційна, нейропсихологічна, психолінгвістична тощо.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Наукові основи управління закладами спеціальної освіти. Принципи управління спеціальними закладами освіти.

Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом спеціальної освіти.

Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.

Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.

Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі спеціальної освіти.

Тема 6. Передовий педагогічний досвід.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Управління закладами спеціальної освіти

Тема 1. Наукові основи управління закладами спеціальної освіти.

Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом спеціальної освіти.

Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі

Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.

Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.

Кредит 3. Методична робота в ЗВО

Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі спеціальної освіти.

Тема 6. Передовий педагогічний досвід.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	У тому числі:					
	Усьо- го	Л	П	Лаб.	Ін д.	С.р .
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Управління закладами спеціальної освіти</i>						
Тема 1. Наукові основи управління закладами спеціальної освіти.	16		4	2		10
Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом спеціальної освіти.	14		4	2		8
Усього:	30		8	4		18
<i>Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі</i>						
Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.	16		2	2		12
Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	14		2	4		8
Усього:	30		4	6		20
<i>Кредит 3. Методична робота в ЗВО</i>						
Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі спеціальної освіти.	16		2	2		12
Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	14		2	2		10
Усього:	30		16	14		22

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Заочна форма					
	У тому числі:					
	Усьо- го	Л	П	Лаб.	Ін д.	С.р .
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Управління закладами спеціальної освіти</i>						
Тема 1. Наукові основи управління закладами спеціальної освіти.	16		2			14
Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом спеціальної освіти.	14			2		12
Усього:	30		2	2		26
<i>Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі</i>						
Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.	16		2			14
Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	14			2		12
Усього:	30		2	2		26
<i>Кредит 3. Методична робота в ЗВО</i>						
Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі спеціальної освіти.	16		2			14
Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	14					14
Усього:	30		2			28

4. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
	Не передбачено НП	

5. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
<i>Кредит 1. Управління закладами спеціальної освіти</i>		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами спеціальної освіти.	4
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом спеціальної освіти.	4
	Усього:	8
<i>Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі</i>		
3	Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.	2
4	Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	2
	Усього:	4
<i>Кредит 3. Методична робота в ЗВО</i>		
5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі спеціальної освіти.	2
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	2
	Усього:	4

Заочна форма

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
<i>Кредит 1. Управління закладами спеціальної освіти</i>		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами спеціальної освіти.	2
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом спеціальної освіти.	
	Усього:	2
<i>Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі</i>		
3	Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.	2
4	Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	
	Усього:	2
<i>Кредит 3. Методична робота в ЗВО</i>		
5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі спеціальної освіти.	2
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	
	Усього:	2

6. Теми лабораторних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
<i>Кредит 1. Управління закладами спеціальної освіти</i>		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами спеціальної освіти.	2
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом спеціальної освіти.	2
	Усього:	4
<i>Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі</i>		
3	Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.	2
4	Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	4
	Усього:	6
<i>Кредит 3. Методична робота в ЗВО</i>		
5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі спеціальної освіти.	2
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	2
	Усього:	4

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
<i>Кредит 1. Управління закладами спеціальної освіти</i>		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами спеціальної освіти.	
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом спеціальної освіти.	2
	Усього:	2
<i>Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі</i>		
3	Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.	
4	Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	2
	Усього:	2

Кредит 3. Методична робота в ЗВО

5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі спеціальної освіти.	
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	
		Усього:

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, пошук літературних джерел та оформлення і систематизація бібліографічних посилань, складання бібліографії

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів написанню наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, здійснювати пошук літературних джерел та оформлювати і систематизувати бібліографічні посилання, скласти бібліографії Загальний обсяг – 5 сторінок (включно зі списком використаних джерел, оформленим відповідно до правил бібліографічного опису).

9.Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт.

Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом навчального матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, коли студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури. Аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Студенту виставляється дуже добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати на достатньому рівні.

Студенту виставляється добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, але не має достатніх знань та вмінь для формування висновків, припускає несуттєві неточності.

Студенту виставляється достатньо, коли студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Студенту виставляється мінімально задовільно, коли студент володіє навчальним матеріалом поверхово та фрагментарно.

Оцінка за виконання *індивідуального наукового-дослідного завдання, завдань самостійної роботи* виставляється з урахуванням таких параметрів:

Чіткість та однозначність наукової термінології;

Логічна конструкція тексту;

Об'єктивність викладу;

Посилання на джерела;

Цілісність та послідовність розвитку думки;

Відсутність емоційно забарвлених елементів мови (якщо це не стосується спеціальної тематики та ілюстрацій);

Необхідно і варто висловлювати власну думку (якщо вона має вагомні аргументи), але не слід зловживати займенником „я” настільки, щоб це кидалося у вічі;

Використання безособових форм і пасивних конструкцій (встановлено, доведено, виокремлено, з'ясовано тощо);

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 кр.

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальна система
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
35	35	40	30	30	30	100	300/100*

* **Примітка** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби дігностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

- 1) наочні (спотерження, ілюстрація, демонстрація, ТЗН);
- 2) словесні (розповідь, опис, пояснення, доповнення, бесіда, диспут, дискусія, лекція)
- 3) практичні (вправи, практичні роботи, робота з книгою).

12. Рекомендована література

Базова

1. Дмитриченко М.Ф., Хорошун Б.І., Язвінська О.М., Данчук В.Д. Вища освіта: Болонський процес: Навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2006. – 440 с.
2. Закон України "Про загальну середню освіту" / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. – Харків: Основа, 2004. – 4.1. – С. 61-68.
3. Закон України "Про освіту" / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. - Харків: Основа, 2004. - Ч. 1 (ст. 6; розділ II). - С. 28, 38-47.
4. Інструкція про організацію та діяльність гімназії // Інф. зб. Міносвіти України. - 1996. - № 1-2. - С. 49-53.
5. Інструкція про організацію та діяльність ліцею // Інф. зб. Міносвіти України. - 1996. - № 1-2. - С. 57-61.
6. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) / Нормативно-правове забезпечення освіти: У4ч. — Харків: Основа, 2004. — 4.1. — С. 6-15.
7. Левченко Т.І. Європейська освіта: конвергенція та дивергенція. — Вінниця: "Нова книга", 2007. - 656 с.
8. Модернізація вищої освіти України та Болонський процес: Матеріали до першої лекції / Уклад. М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, К.М.Левківський, Ю.В.Сухарніков; відп. ред. М.Ф.Степко. - К., 2004. — 24 с.
9. Національна доктрина розвитку освіти / Нормативно-правове забезпечення освіти: Уч. - Харків: Основа, 2004. - Ч. 1. - С. 11-16; 19-23.
10. Положення про загальноосвітній навчальний заклад / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. — Харків: Основа, 2004. — Ч. 1. — С. 89-106.

Допоміжна

11. Василюк А., Пахацінський Р., Яковець Н. Сучасні освітні системи: Навчальний посібник. — Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ, 2002. - С. 10-20; 43-55; 126-136.
12. Галус О.М., Шапошнікова Л.М. Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. — К.: Вища школа, 2006. - С. 96-121.

13. Матвієнко О.В. Стратегії розвитку середньої освіти у країнах Європейського Союзу: Монографія. — К.: Ленвіт, 2005. — С. 112-125.
 14. Микаберидзе Г.В. США — Ягонія: чья школа лучше? // Педагогика. — 1995. - № 1. С. 83-88.
 15. Левченко Т.і. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах: Монографія. — Вінниця: Нова Книга, 2002. — 512 с.
 16. Никандров Н.Д. Школьное дело в США: Перспективы 2000 г. // Советская педагогика. - 1991. -№ 11-12. - С. 111-114.
 17. Ніколаєнко С.М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. -К.: Знання, 2006. - С. 211-228.
 18. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка. - Суми: СДПУ, 1999. - С. 70-108.
 19. Сбруєва А.А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англомовних країн контексті глобалізації (90-і рр. ХХ — початок ХХІ ст.). —Суми: Козацький вал, 2004. — 500 с.
 20. Соловей М. І., Хей Т.А. Середня освіта США: історичний розвиток та сучасні проблеми.- Суми: Наука, 1998. — 44 с.
 21. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. —К.: Академввдав, 2003. - С. 284-298.
- Традиции и альтернативы в средней и высшей школе: по странам и континентам: Учеб. пособие/Под общ.ред. Т.В.Цыриной – Курск: Уzd-во РОСИ, 2001. (188 с.) С. 6-12; 78-81; 165-178

Інформаційні ресурси

1. <http://moodle.mnu.mk.ua/course/category.php?id=125>
2. <http://elibrary.ru>
3. <http://www.nlr.ru/e-res/>
4. <http://unesco.edusite.ru/>
5. <http://www.jourclub.ru/>
6. <http://library.mk.ua> info@library.mk.ua
7. <http://e-catalog.mk>

